

Poznámky k distribuci Debian GNU/Linux 3.0 („woody“), Mipsel

Josip Rodin, Bob Hilliard, Adam Di Carlo, Anne Bezemer, Rob Bradford
<debian-doc@lists.debian.org>

\$Id: release-notes.cs.sgml,v 1.1 2003/01/04 00:37:56 joy Exp \$

Obsah

1	Co je nové v distribuci Debian GNU/Linux 3.0	1
1.1	Co je nového v instalačním systému?	2
1.2	Co je v distribuci nové?	2
2	Nová instalace	5
3	Další informace o distribuci Debian GNU/Linux	7
3.1	Další dokumenty	7
3.2	Kam se obrátit pro pomoc	7
3.2.1	Diskusní listy	7
3.2.2	IRC – Internet Relay Chat	8
3.3	Oznamování chyb	8
3.4	Jak přispět k Debianu	8

Kapitola 1

Co je nové v distribuci Debian GNU/Linux 3.0

[Aktuální verze dokumentu je k dispozici na <http://www.debian.org/releases/stable/releasenotes>. Pokud je vaše verze starší než jeden měsíc, měli byste si obstarat poslední verzi.]

Předchozí verze Debianu, Debian GNU/Linux 2.2 („potato“), oficiálně podporovala šest architektur. V současnosti se počet šesti podporovaných architektur rozrostl o další čtyři. Následující výpis obsahuje přehled všech architektur. Čtyři nově podporované architektury jsou označeny hvězdičkou [*].

- Intel x86 („i386“)
- Motorola 680x0 („m68k“)
- Alpha („alpha“)
- SPARC („sparc“)
- PowerPC („powerpc“)
- ARM („arm“)
- MIPS („mips“ (big endian) a „mipsel“ (little endian)) [*]
- Intel Itanium („ia64“) [*]
- HP PA-RISC („hppa“) [*]
- S/390 („s390“) [*]

Detailní informace týkající se podpory jednotlivých architektur, portování balíčků a údaje specifické pro každou architekturu jsou dostupné v dokumentu Debian port web pages (<http://www.debian.org/ports/mipsel/>).

Distribuce Debian GNU/Linux 3.0 pro architekturu Mipsel je standardně vybavena jádrem Linux verze 2.4.17.

1.1 Co je nového v instalačním systému?

Nový nástroj `debootstrap` slouží k natažení balíků nutných pro základní instalaci systému. V minulosti používal instalační systém k vytvoření základního systému jeden soubor archivovaný a komprimovaný programy `tar(1)` a `gzip(1)`. Nový způsob instalace základního systému je více dynamický a umožňuje jednodušší aktualizaci.

Systém kategorizace balíků do tématických skupin byl rovněž přepracován. Předchozí distribuce obsahovala metabalíky (balíky sdružující dohromady tématické skupiny balíků pomocí závislostí). Nový systém využívá vlastnosti systému balíků a pomocí speciálních hlaviček každému balíku přiřazuje tématické kategorie, do kterých balík spadá.

Uživatelé mohou při instalaci volit tématické skupiny, navíc je mnohem snazší instalovat z konkrétní tématické skupiny pouze některé balíky.

Téměř všechna nastavení během instalace, ale i pozdější nastavení, jsou prováděna pomocí konfiguračního nástroje `Debconf`. Systém `Debconf` má několik uživatelských rozhraní, od neinteraktivní konfigurace, přes konzolový interaktivní systém až po konfigurační rozhraní implementované pro GNOME. Jádro systému `Debconf` bylo rovněž vylepšeno a v současnosti je mnohem pružnější než kdykoliv předtím. Vskutku, s nástrojem `Debconf` budete mít konfiguraci systému pod kontrolou

Detailní informace o instalačním systému Debianu jsou k dispozici v instalačním manuálu na prvním CD instalační sady, nebo na <http://www.debian.org/releases/stable/installmanual>

1.2 Co je v distribuci nové?

Nástroje pro správu balíků byly výrazným způsobem vylepšeny. APT nyní podporuje „spínání“. Pomocí něj může uživatel některé balíky instalovat z různých verzí distribuce, například z testovací a nestabilní verze. Zároveň je ale udržována základní instalace z původní stabilní verze. APT potom automaticky natahuje a instaluje vybrané balíky z novějších distribucí včetně jejich případných závislostí. Další informace jsou dostupné prostřednictvím dokumentace ke spínání balíků (<http://www.debian.org/doc/manuals/apt-howto/ch-apt-get>).

Pro snazší překlad zdrojových balíků byly do systému přidány i informace o závislostech překladu zdrojových balíků. Před zahájením překladu je možné použít metodu „`build-dep`“ programu `apt-get` jenž do systému přenesou zdrojové balíky nutné pro sestavení požadovaného balíku.

Během vývoje distribuce „woody“ byl započat vývoj mnoha nových nadstaveb nad APT. Zájemci o nové nadstavby se mohou podívat na balík `aptitude`.

Nová verze distribuce Debian GNU/Linux obsahuje XFree86 verze 4.1 jenž podporuje širokou škálu hardware a je vybavena výrazně lepší autodetekcí. Nové XFree86 rovněž obsahují podporu progresivních technologií, sem patří například 3D akcelerace nebo Xinerama. V distribuci je rovněž dostupná i starší verze XFree86 3.3.6. Podpora některých starších grafických karet

není v nové verzi XFree86 zahrnuta. V takovém případě může uživatel sáhnout po balících obsahujících XFree86 3.3.6.

Současná verze Debian 3.0 je mnohem více bezpečná než předchozí. Základní instalovaný systém obsahuje mnohem méně služeb, které by potenciálně mohly být napadeny. Distribuce obsahuje mnohem více bezpečnostních aplikací, například nástroje pro udržování hradby (firewall), aplikace zabezpečující servery a programy pokoušející se detekovat průniky do systému. Vylepšen byl rovněž i systém balíků. V systému může být nastavena kontrola elektronických podpisů balíků, instalační systém může zamítnout instalaci balíku jehož signatura je nevyhovující. Toto bezpečnostní opatření bylo přijato kvůli ochraně proti „trojským koním“, rovněž automatická aktualizace systému z veřejné sítě je tak mnohem bezpečnější. Další informace pro administrátory ohledně bezpečnosti systému jsou k nalezení v dokumentu ‘Securing Debian Manual’ (<http://www.debian.org/doc/manuals/securing-debian-howto/>) jenž je součástí dokumentačního projektu Debianu. Dokument je rovněž součástí balíku `harden-doc`.

Debian 3.0 obsahuje mnohem širší podporu národních a vícejazyčných prostředí (<http://www.debian.org/international/>) než předchozí verze systému. Debian obsahuje základní nastavení pro více jazyků než v minulosti, mnohem více programů je připraveno fungovat ve vícejazyčném prostředí. Instalační sady byly přeloženy do mnoha jazyků. Nejmasivnější podporu mají francouzština, němčina, italština, japonština, portugalština, španělština, katalánština a dánština. Národní podporu v současnosti zajišťuje víc jak patnáct týmů překladatelů.

Snad poprvé obsahuje Debian GNU/Linux několik plnohodnotných grafických WWW prohlížečů. Jsou jimi Mozilla, Galeon a Konqueror. Jelikož Debian nyní zahrnuje i grafická rozhraní KDE 2.2 a GNOME 1.4, výrazně se tím zvýšilo jeho uplatnění na pracovních stanicích.

Instalační sada distribuce Debian GNU/Linux je nyní k dispozici na dvanácti instalačních CD discích, z toho šest CD disků zahrnuje binární balíky a stejný počet disků obsahuje zdrojové balíky. Při instalaci lze rovněž využít instalační DVD.

Kapitola 2

Nová instalace

Pokud instalujete zbrusu nový systém, měli byste si přečíst instalační manuál dostupný na oficiálním CD v souboru

```
/dists/woody/main/disks-mipsel/current/doc/install.txt  
(nebo .html)
```

nebo na Internetu: <http://www.debian.org/releases/stable/installmanual>

Instalační systém Debianu nazývaný `boot-floppies` (ačkoliv se v názvu vyskytuje pojem „floppy“ – disketa, instalační systém je samozřejmě použitelný i s jinými médii než jen disketami) byl vylepšen a doplněn pro pohodlnou instalaci systému.

Kapitola 3

Další informace o distribuci Debian GNU/Linux

3.1 Další dokumenty

Kromě tohoto dokumentu a instalačního manuálu je k dispozici celá řada dodatečných dokumentů prostřednictvím Dokumentačního projektu Debianu (DDP). Jeho cílem je vytvořit vysoce kvalitní dokumentaci pro uživatele a vývojáře Debianu. Dokumentace zahrnuje základní návod pro používání Debianu (Debian Guide), informace pro správce softwarových balíčků (Debian New Maintainers Guide), rovněž jsou k dispozici často kladené otázky týkající se Debianu (Debian FAQ) a mnoho dalších dokumentů. Další detaily o zdrojích DDP jsou k dispozici na WWW stránce <http://www.debian.org/doc/ddp>

Rovněž každý balík má v Debianu svou dokumentaci. Standardně je umístěna v adresáři `/usr/share/doc/balík`. Dokumentace zahrnuje licenční ujednání, detaily týkající se použití software v Debianu a další dokumentaci.

3.2 Kam se obrátit pro pomoc

V případě potíží lze hledat pomoc na mnoha místech. Uživatelé by jí však měli používat až v krajním případě, kdy vyčerpali veškeré možné zdroje informací a přesto se jim jejich problém nepodařilo vyřešit. V této kapitole je uveden krátký soupis služeb a kontaktů umožňujících uživatelům Debianu získat další pomoc.

3.2.1 Diskusní listy

Hlavní diskusní list týkající se užívání Debianu je `debian-user` (Anglický diskusní list). Existují i diskusní listy v jiných jazycích, jmenují se `debian-user-jazyk`. Pokud chcete o diskusních listech získat podrobnější informace, podívejte se na <http://lists.debian.org/>. Před použitím diskusního listu se nejprve prosím přesvědčte, jestli se již odpověď na váš problém

nevyskytuje v archivu diskusního listu. Rovněž prosím dodržujte standardní etiketu veřejných diskusních listů.

3.2.2 IRC – Internet Relay Chat

Na pomoc uživatelům Debianu je vyčleněn samostatný IRC kanál umístěný na IRC síti Open Projects. Tato síť je vyhrazena pro spolupráci a sdílení informací v rámci Open Source komunity. Pokud chcete kanál využívat, připojte se vaším oblíbeným IRC klientem na `irc.openprojects.net`, název kanálu je `#debian`.

Dodržujte prosím vnitřní směrnice kanálu a plně respektujte ostatní uživatele. Další informace o kanálu Open Projects jsou k dispozici na stránkách Open Projects (<http://www.openprojects.net/>).

3.3 Oznamování chyb

Debian GNU/Linux je operační systém usilující o co možná nejvyšší kvalitu. Na druhou stranu to ovšem neznamená, že veškeré balíky jsou absolutně bezchybné. Uživatelům systému je poskytován systém pro sledování chyb – Bug Tracking System (BTS) ve formě uživatelské služby. Systém sledování chyb lze najít na stránkách `bugs.debian.org` (<http://bugs.debian.org/>). Systém je zcela otevřený stejně tak jako samotná distribuce a její vývoj.

Pokud v distribuci nebo v některém jejím balíku naleznete chybu, pokuste se ji prosím pomoci BTS nahlásit. Jedině tak bude možné veškeré nalezené chyby opravovat v příštích vydáních distribuce. Při nahlášení chyby je potřeba uvést platnou adresu vaší elektronické pošty. Pomocí adres je vývojářům umožněno zpětně kontaktovat předkladatele chybového hlášení – například z důvodu získání dodatečných informací.

Chybu lze ohlásit buďto pomocí programů `reportbug` a `bug` (nacházejících se v balících týchž jmen) nebo pomocí elektronické pošty. O systému sledování chyb a jeho použití si můžete přečíst víc v dokumentech obsažených v adresáři `/usr/share/doc/debian`. Adresář je k dispozici na každém funkčním systému. Druhou možností jsou stránky informační stránky Bug Tracking System (<http://bugs.debian.org/>).

3.4 Jak přispět k Debianu

Pokud chcete přispět k vývoji distribuce Debian, nemusíte být nutně počítačová experti. Přispívat lze například i pomocí ostatním uživatelům systému v uživatelských konferencích (<http://lists.debian.org/>). Velmi důležité je i hlášení (v lepším případě i odstraňování) chyb vznikajících během vývoje distribuce. K vývoji distribuce se lze připojit například diskusí ve specializovaných diskusních listech (<http://lists.debian.org/>). Pro udržení trvalé kvality distribuce je potřebné hlásit veškeré objevené chyby v balících prostřednictvím systému sledování chyb (<http://bugs.debian.org/>). Systém hlášení chyb umožňuje uživatelům a vývojářům rychle opravovat vzniklé problémy. Pokud jste literárně zdatní, můžete

příspěť při vytváření dokumentace (<http://www.debian.org/doc/ddp>) nebo se můžete podílet na překladech (<http://www.debian.org/international/>) existujících dokumentů.

Pokud můžete distribuci věnovat více času, můžete se pokusit spravovat některé ze softwarových balíků. Zejména záslužná je adopce osiřelých balíků nebo vytvoření balíků, které jsou vyžadovány velkou skupinou uživatelů systému. Pro detaily si přečtete dokument Work Needing and Prospective Packages database (<http://www.debian.org/devel/wnpp/>). Pokud se zajímáte o některou ze speciálních částí distribuce nebo o přidružené projekty, můžete se připojit do speciálních projektů které zahrnují i projekty týkající se přenosu balíků na různé architektury, viz například Debian Jr. (<http://www.debian.org/devel/debian-jr/>) a Debian Med (<http://www.debian.org/devel/debian-med/>).

Pokud se svou prací jakkoliv podílíte na vývoji distribuce a volně dostupného software ať už jako programátoři, překladatelé, nebo jen jako přispívající uživatelé, stáváte se součástí komunity vyvíjející volně dostupný software. Každé přispění ke zlepšení softwarového díla je nesmírně cenné a leckdy i zábavné. Kromě užitečného poznání nových lidí se společnými zájmy vám dává i těžko popsateľný hřejivý pocit, který rozhodně stojí za to vyzkoušet.